

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس (تکمیل همه ی موارد این بند ضروری می باشد)

- عنوان درس: آموزش به بیمار
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: عظیم عزیزی
- ایمیل: a.azizi@umsha.ac.ir
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر سید رضا برزو
- نوع و میزان واحد به تفکیک: * نظری ۰/۵ واحد ۰/۵ واحد عملی
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: کارشناسی ارشد پرستاری بهداشت جامعه
- زمان درس: نیمسال: اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱ - یکشنبه ساعت ۱۰-۱۲
- مکان آموزش: دانشکده پرستاری و مامایی
- تعداد دانشجویان: ۶۰ نفر

شرح مختصر درس:

یکی از نقش های پرثمر و نتیجه بخش پرستاری در تسریع بهبودی و پیشگیری از عوارض ناشی از بیماری و درمان، آموزش به مددجو است که این رسالت با شناخت نیازها و تواناییهای جسمی، روانی و اجتماعی مددجو و با استفاده از امکانات و تجهیزات آموزشی میسر خواهد بود. لذا ضروری است پرستاران از اصول و فنون آموزش اطلاع کافی داشته باشند تا بتوانند بطور صحیح و مطلوب این مسئولیت را به انجام برسانند.

هدف کلی

تسلط بر دانش و کسب مهارتهای آموزش و برنامه ریزی آموزشی به منظور طراحی برنامه آموزشی، اجرا و ارزشیابی آن جهت اعتلای آگاهی و تغییر رفتار فرد، خانواده، جامعه و کارکنان در سطوح مختلف

اهداف اختصاصی:

از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره قادر باشند:

- ✚ مفهوم یادگیری را تشریح کند.
- ✚ اصول یادگیری را کاملا درست بنویسد.
- ✚ عوامل موثر بر یادگیری را فهرست نماید.
- ✚ شرایط محیطی مناسب یادگیری را توضیح دهد.
- ✚ کاربرد نظریه های یادگیری در آموزش را ذکر کند.
- ✚ خصوصیات آموزش دهنده خوب را شرح دهد.
- ✚ ویژگیهای فراگیر را بیان کند.
- ✚ اصول یادگیری را لیست نماید.
- ✚ اصول آموزش کودکان را با بزرگسالان مقایسه کند.
- ✚ برنامه ریزی آموزشی را تعریف کند.
- ✚ انواع روش های برنامه ریزی آموزشی را شرح دهد.
- ✚ مراحل برنامه ریزی آموزشی را تشریح نماید.
- ✚ یک طرح دوره طراحی نماید.
- ✚ یک طرح آموزش بالینی روزانه را طراحی نماید.
- ✚ اصل انتخاب محتوای آموزشی را شرح دهد.

- انواع منابع انتخاب محتوا را شرح دهد.
- نحوه تنظیم محتوای آموزشی را توضیح دهد.
- مراحل اجرای پانل، کنگره، سمینار را با هم مقایسه نماید.
- روش های یاد گیری مداوم ومادام العمر را توضیح دهد.
- انواع رسانه های آموزشی را طبقه بندی نماید.
- ومحدودیت های رسانه های مختلف را با هم مقایسه نماید.
- اصول کلی در طراحی رسانه های آموزشی را شرح دهد.
- اصول کلی استفاده از رسانه ها را بیان نماید.
- آموزش از راه دور را تعریف نماید.
- کاربرد های آموزش از راه را شرح دهد.
- مزایا ومحدودیت های آموزش از راه دور را شرح دهد.
- ارزشیابی آموزشی را شرح دهد.
- اصول ارزشیابی آموزشی را مقایسه کند.
- روشهای مختلف ارزشیابی را توضیح دهد.
- تفاوت بین ارزشیابی تشخیصی، تکوینی وپایانی را شرح دهد.
- برای آموزش به بیمار خود فرم ارزشیابی مناسبی بنویسد

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری ^۱	حیطه یادگیری ^۲	روش تدریس ^۳	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی ^۴
۱	هفته اول	معرفی مقررات آموزشی و آشنایی دانشجویان با یادگیری و مفاهیم مربوط، نظریه های یادگیری	یادگیری را تعریف و مفاهیم مربوط به آن را در چند سطر و با مثال تحلیل نمایند. نظریه های معروف یادگیری را با تاکید بر مفاهیم مطرح شده در هر نظریه با هم مقایسه کنند. انواع یادگیری را با ذکر مثالهایی روشن نام ببرند. ماهیت یادگیری را با صحت ۹۰ درصد شرح دهند. اصول یادگیری را با صحت ۹۰ درصد بیان کنند. عوامل مؤثر در یادگیری در کلاس به بحث گذارد. موانع یادگیری را با شرایط آموزش مجازی مقایسه و بحث نماید	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Analysis) Cognitive (Comprehensive)	سخنرانی، پاورپوینت	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ
۲	هفته دوم	آموزش و پرورش، نظامهای آموزشی و اجرای برنامه آموزشی	آموزش و پرورش را با توج به تفاوتهای آن از نظر مفهومی، توضیح دهند مقدمات اجرای یک برنامه آموزشی را بدون مراجعه به کتاب، شرح دهند. مراحل اجرای یک برنامه آموزشی را بر اساس نظریه تابا و... بصورت گروهی در کلاس ارائه دهند. - ارزشهای اخلاقی در اسلام را بیان کند و لزوم خصوصیات اخلاقی مانند تقوی و ایثار، رازداری و	Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive)	سخنرانی پاورپوینت Self-Education	۹۰ دقیقه	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای

^۱ بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه knowledge از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و... در حیطه Attitude از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و... و در حیطه Psychomotor از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و... استفاده می شود.

^۲ با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح knowledge, attitude, psychomotor مشخص می شود.

^۳ روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، PBL و... انتخاب شود

^۴ در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (MCQ یا تشریحی) و...

				Cognitive (Synthesis)				
سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self-Education	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive)	اهمیت تدوین اهداف بر اساس نظریه بلوم را توضیح دهند. سطوح و حیطه های اهداف بر اساس نظریه بلوم در کلاس درس شرح دهند. بتوانند بر اساس متن ارائه شده در کلاس سطوح و حیطه های اهداف را توضیح دهند. روش های نیازسنجی آموزشی را یاد بگیرد.	اهداف، شرایط و منابع آموزش، نیازسنجی آموزشی	هفته سوم	۳
سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Analysis) Cognitive (Knowledge)	انواع رسانه های آموزشی را با ذکر نوع و کاربرد آن نام ببرد. موارد استفاده، فواید و نقاط ضعف هر یک از رسانه های آموزشی را بر اساس مطالب گفته شده در کلاس، بیان کنند نحوه تهیه حداقل چهار رسانه آموزشی را یاد بگیرد. یک پمفلت آموزشی برای بیماران تهیه نماید. مزایا و معایب هر کدام از رسانه های آموزشی را شرح دهد. رسانه های آموزشی نوین که در آموزش بیماران و خانواده آنها استفاده می شود را شرح دهد.	رسانه های آموزشی	هفته چهارم	۴

سوال‌ات کوته پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self- Education	Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Knowledge) Cognitive (Analysis) Cognitive (Comprehensive)	انواع روشهای تدریس را بطور کامل و مشخص نام ببرند. روشهای تدریس سنتی را با تاکید بر کاربرد آن توضیح دهند. روشهای تدریس نوین را با بیان نقاط قوت و ضعف در مقام مقایسه، شرح دهند. آزمون و ارزشیابی و سنجش را از نظر زمان اجرا، و کاربرد مقایسه کنند. انواع روشهای ارزشیابی را بطور کامل و با مثال های روشن شرح دهند	انواع روشهای تدریس	هفته پنجم	۵
سوال‌ات کوته پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت ماکت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت	Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Knowledge) Psychomotor (Guided response)	مراحل آمادگی جهت سخنرانی را شرح دهد. مزایای روش سخنرانی را توضیح دهد. مراحل بحث گروهی را شرح دهند. نقش هر یک از اعضا در بحث گروهی را بیان نمایند. نقش باز آموزی پرستاران در محیط بالینی را شرح دهد.	روش تدریس سخنرانی، بحث گروهی، نقش باز آموزی،	هفته ششم	۶
سوال‌ات کوته پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self- Education	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive) Cognitive	مراحل اجرای ایفای نقش را شرح دهد. نحوه انجام روش تدریس وارونه را توضیح دهد. روش اجرای پرسش و پاسخ را شرح دهد. اصول بکارگیری آموزش از راه دور و روش های آن را توضیح دهد.	روش تدریس ایفای نقش، وارونه، پرسش و پاسخ، آموزش از راه دور	هفته هفتم	۷

				(Comprehensive)				
سوالات کوتاه پاسخ، تشریحی، چهار گزینه ای	کامپیوتر ویدئو پروژکتور وایت برد پاورپوینت	۹۰ دقیقه	سخنرانی پاورپوینت Self-Education	Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Knowledge) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive) Cognitive (Comprehensive)	انواع روش های ارزشیابی را توضیح دهد. ارزشیابی را تعریف کنید و موارد کاربرد آن را نام ببرید. ویژگی های روش های ارزشیابی و انواع ارزشیابی را توضیح دهد. نحوه ارزشیابی یادگیری بیماران و مددجویان را شرح دهد. مزایا و معایب هر یک از روش های ارزشیابی را شرح دهد.	روش های ارزشیابی	هفته هشتم	۸
					گزارش تکالیف مربوط به طراحی آموزشی	ارائه گزارش بازدید	جلسه ۹	۹
					گزارش تکالیف مربوط به طراحی آموزشی	ارائه گزارش بازدید	جلسه ۱۰	۱۰
					گزارش تکالیف مربوط به طراحی آموزشی	ارائه طراحی آموزشی	جلسه ۱۱	۱۱
					گزارش تکالیف مربوط به طراحی آموزشی	ارائه گزارش بازدید	جلسه ۱۲	۱۲

تکلیف عملی:

هدف از این بخش توسعه حساسیت دانشجویان نسبت به موضوعات آموزشی فراهم سازی زمینه برای رشد حرفه ای در دانشجویان و مشارکت آنها در آموزش یه مددجویان، نقد چالش های آموزش به بیمار و توسعه مهارت دانشجو در نیاز سنجی، برنامه ریزی و ارزشیابی آموزش به بیماران در محیط های کاری است.

- هر دانشجو یک برنامه آموزشی را برای یک فرد، خانواده و سایر گروه‌های جامعه طبق الگوی تدریس شده تهیه و علاوه بر ارائه کتبی بصورت عملی اجرا و ارزشیابی می نماید.

- شیوه نمره دهی

میزان امتیاز از کل	ابزار ارزشیابی ^۵	تاریخ	نوع ارزشیابی
۱ نمره	حضور به موقع و مشارکت فعال در مباحث کلاسی	هر جلسه	مشارکت و حضور فعال در کلاس درس
۴ نمره	طراحی آموزش به بیمار + تهیه پمفلت آموزشی	بعد از اتمام جلسات تئوری	ارایه پروژه
			ژورنال کلاب
۱۵ نمره	امتحان کتبی (سوالات تستی - تشریحی)		امتحان پایان ترم
۲۰ نمره			مجموع

منابع درسی:

منابع اصلی:

صابرین ، معصومه (.) ۱۳۸۱ چگونه طرح درس بنویسیم؟

۲- عبدالعلیان ، معصومه (.) ۱۳۸۲ روشهای تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری ومامائی.

۳- مهاجرایروانی ، تانیا (.) ۱۳۸۰ اصول آموزش به بیمار . تهران : سالمی

4-Guilbert, J.J. Educational Handbook of Health personnel. Last ed. Geneva: WH.

5-Harris, S., Human communications. (Last ed.) Manchester: Black well.

6- Cooper, J.M., Classroom Teaching Skill. (Last ed) Lexington: D.C.Health and Company.

-7 Freeman, J., Quality Basic Education: The Development of Competence. Last ed , Paris: Unesco-Λ

8-Smith , C. J, Effective Classroom Management. (Last ed). London: R outledge.

9- Ross , K.N., Planning the Quality of Education: The Collectetion and use of Data for Informed Decision- Making. (Last ed).Paris: unesco.

10-Lefrancois, G.R., Psychology for Teaching. .(Last ed). Bclmont: Wadsworth publishing

مقررات کلاس:

- دانشجویان عزیز توجه داشته باشند با توجه به گستردگی و تنوع زیاد مطالب و از طرفی کمبود وقت ، نقش استاد ، راهنمایی و تسهیل یادگیری است نه انتقال تمام و کمال محتوا ، لذا آموزش مطلوب مستلزم مطالعه و مشارکت فعال شما می باشد و انتظار می رود:
- به حضور مرتب و منظم همراه با آمادگی در تمام جلسات درس اهمیت دهید.
- غیبت تا سقف سه هفدهم در صورتی که غیر موجه باشد در ارزشیابی دخالت داده می شود.
- در بحث های کلاس و انجام تکالیف در سر موعد توجه داشته باشید.
- به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب تکمیلی بحث ها را مطالعه فرمایید.
- تلفن همراه را در تمام مدت کلاس خاموش نگه دارید و از آمد و رفت های غیر ضروری از کلاس جدا بپرهیزید.
- آمدن شما در کلاس درس پس از استاد به معنی غیبت در آن جلسه خواهد بود.لذا جهت حفظ نظم و ترتیب کلاس لطفا پس از استاد وارد کلاس درس نشوید .